

BIULETYN

informacyjny

SPIS TREŚCI

VI kadencja • Porozumienie PTTK — Związek Zawodowy Kolejarzy • Przedjazdowy son-
daż • Z życia okręgów, oddzia-
łów i kół • Różnica zostaje w
kole • Prezydium obraduje •
„Muzea w Polsce” • Magistrowie
na start! • Nowości wydawni-
cze

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 110
KWIECIEŃ 1968

VI KADENCJA

VI Kadencja — okres działalności władz Towarzystwa trwający od 16 maja 1965 roku zakończy się z chwilą udzielenia obsolutorium obecnemu zarządowi głównemu w czasie obrad VII walnego zjazdu delegatów PTTK. Nastąpi to w dniach 11—12 maja bieżącego roku.

Sprawozdanie zarządu głównego z działalności Towarzystwa ze względów formalno-organizacyjnych obejmuje wyniki trzech lat kalendarzowych — 1965, 1966 i 1967. Delegaci na VII zjazd z oddziałów, okręgów i komisji statutowych ZG otrzymają je w formie obszernego, prawie 300 stronicowego opracowania, pozwalającego na pełną ocenę działalności wszystkich dziedzin pracy PTTK. Z kart sprawozdania będzie można odczytać wyniki, w pełni potwierdzające słuszną i realność uchwał VI Zjazdu, nie bez powodu nazwanego „Zjazdem twórczych rozwiązań i społecznego awansu PTTK”.

Program Towarzystwa, realizowany w ciągu ubiegłych 3 lat wzbogacony został szeregiem inicjatyw krajoznawczo-turystycznych podejmowanych z okazji ważnych obchodów i uroczystości państwowych. Były nimi obchody 1000-lecia Państwa Polskiego, ogłoszenie roku 1967 Międzynarodowym Rokiem Turystyki, Kongres Kultury Polskiej, VII i VIII Plenum KC PZPR, VI Kongres Związków Zawodowych i uroczystości obchodzona 50 rocznica Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Działalności PTTK, rozwojowi poszczególnych form jego pracy towarzyszyła sprzyjająca atmosfera pomocy i poparcie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki, rad narodowych i wielu innych organów państwo-

wych. Szczególnie umocniła się i rozwinęła współpraca PTTK ze związkami zawodowymi, Związkiem Młodzieży Socjalistycznej i Wojskiem Polskim.

Znamiennym aktem uznania roli i osiągnięć PTTK było ufundowanie przez CRZZ z okazji 15-lecia Towarzystwa, sztandaru PTTK, który został uroczystie przekazany Zarządowi Głównemu PTTK przez członka Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczącego CRZZ Ignacego Logę Sowińskiego. Zasiłki PTTK na polu krzewienia przyjaźni polsko-radzieckiej zyskały uznanie władz TPPR, którego prezes, Marszałek Sejmu — Czesław Wycech w czasie uroczystego zakończenia XII Międzynarodowego Rajdu „Szlakami Lenina” — udekorował sztandar PTTK honorową złotą odznaką TPPR.

Wysoka społeczna ocena zasług PTTK, miała pełne uznanie w osiągniętych przez Towarzystwo wynikach. Zarówno bowiem w dziedzinie działalności programowej jak i organizacyjnej obserwujemy wielką dynamikę rozwojową PTTK.

W 1964 r. objęliśmy wszystkimi formami pracy PTTK 6.200 tys. uczestników ruchu turystycznego. W 1967 liczba ta wynosiła ok. 10 milionów. W porównaniu do tempa rozwoju krajowego ruchu turystycznego, określanego 13% rocznego przyrostu, wzrost zasięgu oddziaływania PTTK jest znacznie bardziej dynamiczny. Udział PTTK w wynikach krajowych, dotyczących liczby uczestniczących w turystyce wędrowniej kształtuje się powyżej 50%. Na tle tych ogólnych wyników interesująco przedstawiają się rezultaty poszczególnych działów pracy Towarzystwa.

Zacznijmy od stanu organizacyjnego. W okresie ubiegłych 3 lat sieć organizacyjna PTTK wzbogaciła się o: 1732 koła, 88 oddziałów, 116 klubów, 761 komisji i 2.244 członków nadzwyczajnych (zbiorowych) SKKT, drużyn ZHP i innych stowarzyszeń. W szeregi PTTK wstąpiło 103.727 nowych członków a liczba zrzeszo-

nych w ramach członkostwa zbiorowego osiągnęła 123.156 osób, w olbrzymiej większości spośród młodzieży szkolnej.

Rozmieszczenie omawianych jednostek PTTK i członków Towarzystwa w poszczególnych województwach na dzień 31.XII. 67 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Okręg	Koła	Kluby	Oddziały	Komisje	Członkowie zrzeszeni	
					indywid.	zbiorowo
białostocki	140	25	20	43	8.228	3.494
bydgoski	172	25	20	91	8.934	5.572
gdański	303	30	18	98	16.981	3.724
katowicki	738	50	24	193	53.437	10.106
kielecki	110	20	17	104	6.698	17.459
koszaliński	149	17	25	66	5.919	627
krakowski	641	39	33	249	35.322	5.479
lubelski	188	32	16	90	14.490	4.360
łódzki	360	26	28	120	24.175	7.295
olsztyński	157	10	14	57	6.902	2.483
opolski	242	19	17	102	11.776	9.712
poznański	425	40	35	134	20.701	2.619
rzeszowski	280	7	21	154	11.773	14.464
szczeciński	202	19	18	64	13.466	4.587
stołeczny	478	35	15	76	38.965	2.633
mazowiecki	192	22	29	125	13.008	3.189
wrocławski	509	20	26	163	28.724	22.773
zielenogórski	270	13	14	120	12.131	3.080
	5.550	449	380	2.049	331.630	123.656

Sprawozdanie Zarządu Głównego operuje oczywiście bardziej szczegółowymi danymi. Relacjonuje podejmowane starania i inicjatywy władz PTTK zmierzające do stworzenia odpowiednich warunków dla rozwijania sieci organizacyjnej. Omawia pracę poszczególnych komisji społecznych i ogniw terenowych PTTK. Ale nawet nie dokonując głębszej analizy osiągniętych wyników można je uznać za imponujące. Warto tu tylko podkreślić, że wzrost organizacyjny w poszczególnych jednostkach PTTK, jak koła, kluby, oddziały waha się w granicach 25—50, a nawet i więcej procent. Odnosi się to także do działaczy społecznych, których liczba sięga dzisiaj 80 tysięcy osób.

W okresie VI kadencji ZG PTTK podwojona została liczba organizatorów turystyki. Działa ich dzisiaj ponad 25 tysięcy. Podobnie rozwinęło się przewodnictwo turystyczne: z 4.935 do 8.263 wykwalifikowanych przewodników.

Rozbudowa Towarzystwa, wzrost członków i działaczy umożliwiły realizację ambitnych zadań programowych nakreślonych przez VI WZD.

W turystyce powszechnej, w wycieczkach krajoznawczych organizowanych przez ORT-y PTTK wzrosło udział w 1967 roku 7.751 tys. uczestników tj. o 47% więcej niż w 1964 roku. Blisko 5 milionów uczestników wycieczek skorzystało z pracy przewodników.

KOLEJARZE — TURYSTAMI

POROZUMIENIE PTTK — ZWIĄZEK ZAWODOWY KOLEJARZY

W Zarządzie Głównym PTTK w Warszawie odbyło się spotkanie członków prezydium ZG PTTK i przedstawicieli ZG ZZK oraz Federacji „Kolejarz”. Stronę PTTK reprezentowało Prezydium ZG PTTK z prezesem P. Gajewskim na czele, ZG ZZK oraz Federację „Kolejarz” delegacja z przewodniczącym ZZK E. Grochałem. Podczas spotkania odbyła się miła uroczystość wzajemnej dekoracji.

Najwyższe rezultaty odnotowano w turystyce kwalifikowanej. Do roku 1964 i 1965 w wycieczkach i imprezach turystyki kwalifikowanej brało udział co roku około 500 tys. uczestników. W 1966 nastąpił znaczny, ponad 100% wzrost udziału wycieczkowiczów we wszystkich dyscyplinach turystycznych. Odnosi się to zarówno do wycieczek jak i imprez. W ostatnim roku mijającej kadencji wzięło w nich udział ponad 1.400 tys. turystów kwalifikowanych. Interesującym jest fakt, że wśród 9 dyscyplin turystycznych, na pierwszy plan wysunęła się zdecydowanie nizinna turystyka piesza z ponad 431 tys. uczestników wycieczek i imprez. Współzawodnicząca z nią turystyka górską zajmująca jeszcze do 1964 roku równorzędne miejsce, choć rozwinęła się o ok. 90% — objęła w 1967 ok. 295 tys. uczestników. Turystyka motorowa z liczbą 76 tys. uczestników wycieczek i rajdów motorowych zajmuje trzecie miejsce w tabeli obrazującej dorobek komisji turystyki kwalifikowanej w latach 1965—67.

Do tych osiągnięć przyczyniły się także obchody 1000-lecia Państwa Polskiego a zwłaszcza organizowany w 1966 roku Ogólnopolski Konkurs Krajoznawczo-Turystyczny „Przez X wieków Polski”. Ta rocznica, konkurs i inne okazje, dawały pełne pole do popisu także i dla turystyki. Pełna mobilizacja działaczy związanych ideowo z obchodami 1000-lecia, doceniających wartości krajoznawcze i turystyczne programu obchodów, przyniosła wspaniałe rezultaty. Korzyści krajoznawcze, jakie odnieśli objęci działalnością PTTK uczestnicy ruchu turystycznego, są oczywiście niewymierne. Działacze krajoznawcy wykorzystali w pełni sprzyjającą atmosferę dbając o prawidłowy program krajoznawczy imprez, o rozwój i pogłębienie informacji turystycznej PTTK, które wzrosły przez dwa dwukrotnie (do liczby 680 punktów) w latach 1966 i 1967 udzieliły 800 tys. porad.

Relacjonując niektóre ważniejsze efekty działalności PTTK z okresu VI kadencji, niesposób nie wspomnieć choćby w kilku zdaniach o działalności usługowej i gospodarczej.

Wyniki pracy 172 biur ORT zostały już wymienione wyżej. Organizowany i obsługiwany przez nie zwiększony ruch turystyczny, znajdował oparcie w bazie schroniskowej PTTK. Obiekty PTTK wzrosły o 18,5%, miejsca noclegowe o 13%. Na dzień 31.XII. 1967 r. PTTK dysponowało 514 obiektami z 31.434 miejscami noclegowymi. Znacznie wzrosło także wykorzystanie tych obiektów. W 1967 roku udzielono 3.544 tys. noclegów, co w porównaniu z rokiem 1964 stanowi wzrost o 41,2%.

Biurowo Turystyki Zagranicznej PTTK gościło i obsługiwało w Polsce w 1967 r. 10.606 turystów zagranicznych (5.256 w 1964 r.). Za pośrednictwem BTZ wyjechało natomiast za granicę 61.859 turystów polskich (14.528 osób w 1964 r.).

Pozytywne wyniki VI kadencji w pracy programowej, znaczne rezultaty w działalności usługowej stanowią dowód wielkich możliwości tkwiących w społecznym działaniu, dowodzą jednocześnie o ujętej w pełni pokonywania przeszkód i trudności, których nie brakowało w okresie sprawozdawczym.

Nabyte doświadczenia, nowe formy i metody działania zastosowane przez nasze Towarzystwo pozwalają sądzić, że nowe zadania, które postawi przed PTTK zbliżający się VII WZD zostaną w pełni wykonane z pożytkiem dla społeczeństwa, któremu służy Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

lejarz" Stefan Wnuk wręczył Piotrowi Gajewskiemu, Jerzemu Przedzieckiemu, Markowi Arczyńskiemu, Stefanowi Strogalskiemu i Wojciechowi Millitziowi złote odznaki ZZK.

Federacja „Kolejarz” jako organizator ruchu sportowo-turystycznego Związku Zawodowego Kolejarzy, a wówczas jeszcze Związku Zawodowego Transportowców i Drogowców, 21 grudnia 1959 r. podpisała z PTTK porozumienie o współdziałaniu w rozwoju ruchu turystycznego w środowisku kolejarzy i transportowców. Było to jedno z pierwszych porozumień PTTK, stanowiące o zainteresowaniu Towarzystwa w rozwoju ruchu turystycznego w zakładach pracy. Porozumienie to było jednocześnie wynikiem bogatych tradycji ZZK w sprawach turystyki w środowisku kolejowym.

Dziś po blisko 9 latach możemy stwierdzić, że porozumienie to było potrzebne i dało bardzo pomyślne rezultaty.

Terenowe ogniwa organizacyjne ZZK i PTTK urządziły wspólne imprezy turystyczne: wycieczki krajoznawcze, spływy, w których w 1967 r. wzięło udział ok. 214 tys. uczestników. 15 kolejarskich imprez znajduje się w Centralnym Kalendarzu Imprez Turystycznych.

Prowadzono wspólnie szkolenie aktywu turystycznego, a szczególnie organizatorów turystyki. W okresie ostatnich 3 lat szkolił się przeciętnie ponad 300 osób rocznie. Wzrasta ciągle udział członków ZZK w pracach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, a członków PTTK w pracach Federacji „Kolejarz”.

Zrosła też znacznie działalność programowa kolejowych kół i oddziałów PTTK w czasie trwania konkursu „Przez X wieków Polski”, czego dowodem, że Oddział PTTK w Łapach oraz koła PTTK w Skierniewicach i DOKP Warszawa uzyskały wysokie nagrody w postaci sprzętu turystycznego.

Na dzień 31 grudnia 1967 r. posiadaliśmy 4 kolejowe oddziały zakładowe — w Łapach, Stargardzie, Poznaniu i Karsznicach oraz 182 koła PTTK.

Rozwój kół PTTK w kolejowych zakładach pracy w rozbiciu na poszczególne okręgi PTTK przedstawia się następująco:

Lp.	Okręg	1965	1966	1967
1	Białystok	3	6	11
2	Bydgoszcz	5	10	9
3	Gdańsk	4	4	6
4	Katowice	21	20	24
5	Kielce	2	1	2
6	Koszalin	3	4	3
7	Kraków	17	17	27
8	Lublin	1	2	4
9	Łódź	4	8	13
10	Olsztyn	1	2	1
11	Opole	4	4	6
12	Poznań	10	13	21
13	Rzeszów	3	2	4
14	Szczecin	7	10	7
15	Warszawa	16	18	19
16	Mazowiecki	6	7	6
17	Wrocław	13	17	15
18	Zielona Góra	4	4	4
Ogółem:		124	149	182

Jak wynika z tych danych, istnieją jeszcze możliwości rozwoju kół PTTK w kolejowych zakładach pracy.

Zaistniały również warunki do powołania kolejowych oddziałów zakładowych w Krakowie, Katowicach, Lublinie, Warszawie, Szczecinie, Wrocławiu, Gdyni, tj. tam, gdzie ogniwa ZZK wykazują największe zainteresowanie działalnością kół PTTK.

W Krakowie rok rocznie kolejowe koła zakładowe PTTK zdobywają czołowe miejsca we współzawodnictwie kół zakładowych. Wymienić należy Koło Nr 113 przy Biurze Inwestycji DOKP w Krakowie, które zajęło I miejsce w ogólnopolskim współzawodnictwie kół zakładowych.

W okręgu lubelskim znane są z dobrej strony koła PTTK przy PKP w Chełmie, Klub Motorowy przy PKP w Łukowie oraz słynne na cały kraj Koło „Zurawi” przy Lubelskiej DOKP.

W okręgu łódzkim na wyróżnienie zasługuje Koło przy PKP w Skierniewicach, Elektrowozowni Łódź-Otmuchów oraz przy Oddziale w Karsznicach.

We Wrocławiu — Koło PTTK przy DOKP. W okręgu gdańskim — Koło DOKP. W bydgoskim — Koło przy Parowozowni w Chojnicach. W Warszawie przy Ministerstwie Komunikacji i Szpitalu PKP w Międzylesiu. W poznańskim — przy Parowozowni w Krzyżu. W szczecińskim — Koło PTTK przy ZNTK w Stargardzie, które rozwinęło szczególną działalność wśród młodzieży.

Wszystko wskazuje, że koła PTTK działające w zakładach kolejowych rozwinęły różnorodne formy pracy organizacyjno-programowej i spełniają ważną funkcję organizatora turystyki w zakładach pracy.

Dlatego też stało się nieodzowne ponowne podpisanie porozumienia pomiędzy ZG PTTK a Federacją „Kolejarz” upoważnioną do reprezentowania ZG Związku Zawodowego Kolejarzy Transportowców i Drogowców dla dalszego rozwijania turystyki i krajoznawstwa oraz zapewnienia racjonalnego wypoczynku członkom obydwu związków zawodowych kolejarzy i transportowców.

Porozumienie to zostało podpisane 21 lutego 1968 r., na wspomnianym wyżej wspólnym posiedzeniu ZG PTTK i delegacji ZG ZZK oraz Federacji „Kolejarz”. Z jego tekstem zapoznajemy naszych czytelników poniżej:

* * *

1. W celu objęcia jak najszerszych rzesz członkowskich ZZK i ZZTiD działalnością turystyczno-krajoznawczą, organizacje wyrażają gotowość ścisłej współpracy i wzajemnej pomocy w zakresie wykorzystania bazy technicznej, środków materialnych i doświadczeń aktywu organizacji poprzez:

- a) zobowiązanie jednostek terenowych organizacji do ścisłej współpracy i wzajemnej pomocy w zakresie krajoznawstwa i turystyki,
- b) organizowanie przy ogniwach ZZK i ZZTiD — kół PTTK,
- c) organizowanie ruchu turystycznego i wszelkiego rodzaju wycieczek przy współdziałaniu rad zakładowych dla załóg zakładów pracy,
- d) prowadzenie wspólnego szkolenia organizatorów turystyki oraz prowadzenie innych form szkolenia turystycznego.

2. PTTK w swojej działalności uznaje za konieczne:

- a) udzielanie wszechstronnej pomocy ogniwoom ZZK i ZZTiD przy organizowaniu wszelkich akcji turystyczno-krajoznawczych,
- b) zapewnienie udziału członków ZZK i ZZTiD we wszelkiego rodzaju imprezach, organizowanych przez PTTK, jak wycieczki turystyczne krajowe i zagraniczne, rajdy, spływy, wczasy, obozy itp.,
- c) zapewnienie wycieczkom ZZK i ZZTiD fachowej obsługi przewodnickiej,
- d) aktywizowanie działaczy ZZK i ZZTiD do prac w PTTK.

3. ZZK i ZZTiD w swej działalności widzi za konieczne:

- a) prowadzenie wśród członków ZZK i ZZTiD akcji propagandowej do wstępowania w szeregi członków PTTK oraz aktywizowanie ich w szeregach działaczy społecznych PTTK,
- b) popularyzowanie zdobywania odznak turystycznych PTTK, oraz uczestnictwa w imprezach organizowanych przez PTTK,
- c) zalecanie ogniwoom ZZK i ZZTiD obejmowania opieki nad zabytkami kultury i przyrody w charakterze opiekunów społecznych PTTK.

Zarządy Główne ZZK i ZZTiD oraz Zarząd Główny PTTK postanawiają realizować niniejsze porozumienie. W tym celu obie strony desygnują delegatów do stałej współpracy.

W sprawie wycieczek zagranicznych, zawarte zostało oddzielne porozumienie, które stanowi integralną część niniejszego porozumienia.

Już tylko tygodnie dzielą nas od sejmiku PTTK, walnego zjazdu Towarzystwa, który podsumuje pracę obecnej kadencji i wytyczy drogę na przyszłość. W kołach, oddziałach, okręgach odbywają się zebrania przedjazdowe, na których toczy się interesująca dyskusja o przyszłych kierunkach rozwoju Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Redakcja naszego Biuletynu pragnie, aby w tym ogólnokrajowym, przedjazdowym dialogu nie zabrakło głosów wybitnych działaczy Towarzystwa, członków prezydium ZG PTTK oraz przewodniczących komisji ZG PTTK, którzy w jakimś sensie w sposób odautorski mogliby wypowiedzieć się na interesujące nas tematy. Dlatego zwróciliśmy się do nich z trzema pytaniami:

1. Co uważają za najważniejsze osiągnięcie PTTK w ostatniej kadencji w dziedzinie, którą reprezentują.

2. Jakie nowe zadania i inicjatywy należy podjąć dla dalszego rozwoju Towarzystwa.

3. Na jakie przeszkody napotykają w swej pracy.

Na ankiety odpowiedzieli członkowie prezydium ZG PTTK odpowiedzialni za sprawy turystyki kwalifikowanej, sprawy ekonomiczne, inwestycyjne oraz przewodniczący poszczególnych komisji problemowych i turystyki kwalifikowanej.

W numerze bieżącym i następnym Biuletynu Informacyjnego ZG PTTK publikujemy ich wypowiedzi traktując je jako swego rodzaju przedjazdową trybunę dyskusyjną.

JERZY PRZEZDZIECKI

wiceprezes ZG PTTK

KULTURA TURYSTYCZNA PILNIE POSZUKIWANA

Na wszystkie trzy pytania odpowiadam z punktu widzenia mojego zakresu działania w Prezydium ZG, tj. w aspekcie turystyki kwalifikowanej.

Do największych osiągnięć w aktualnej kadencji władz Towarzystwa zaliczam ogromny rozwój ilościowy wycieczek i innych imprez (rajdów, zlotów, spływów itp.) turystyki kwalifikowanej wyrażający się b. dużym wzrostem zarówno imprez jak i uczestników. Równoległe z tymi miernikami, aczkolwiek w mniejszym stopniu wzrosła ilość odznak turystycznych zdobytych w poszczególnych latach. Dla ilustracji tego poglądu przytaczam następujące liczby, zaczerpnięte ze statystyki ZG PTTK

	1964 r.	1965 r.	1967 r.
Ilość wycieczek i imprez	22.617	18.554	40.127
Ilość uczestników	515.413	518.923	1.285.524
Ilość zdobytych odznak turystyki kwalifikowanej	22.222	33.308	51.915

Niestety tych liczb nie można porównać z danymi co do rozmiaru wszystkich form krajowego ruchu turystycznego, ponieważ brak jeszcze danych sprawozdawczych za 1967 rok. Nie mniej już one same świadczą o dynamicznym rozwoju tej tak bardzo wartościowej formy ruchu turystycznego, jaką jest turystyka kwalifikowana. Mówiąc o rozwoju ilościowym warto wspomnieć o dyscyplinach, które przodują w tej dziedzinie. Są to: turystyka motorowa, piesza i żeglarska.

Do głównych zadań na najbliższą kadencję, ciągle w zakresie turystyki kwalifikowanej zaliczyłem dwa: — rozwój klubów terenowych i zakładowych jako ogniw organizacyjnych Towarzystwa skupiających zwolenników (a często fanatyków) danej dyscypliny turystycznej stanowiących tym samym oparcie dla wszelkiej działalności popularyzacyjnej w zakresie wzrostu ilościowego i zwłaszcza jakościowego tej dziedziny turystyki kwalifikowanej.

BILANS ZADANIA CO

PRZEDJAZDOWY

— bardziej systematyczne i powszechniejsze działanie władz i ogniw organizacyjnych Towarzystwa celem upowszechnienia właściwego uprawiania turystyki kwalifikowanej przez młodzież szkolną i pracującą. Ponadto, już nie tylko jako zadanie dla ludzi związanych z turystyką kwalifikowaną, ale absolutnie dla wszystkich mających coś wspólnego z turystyką, z organizacją imprez, z eksploatacją obiektów, z obsługą ruchu turystycznego, postawiłbym postulat zwiększenia dbałości o podniesienie kultury w obcowaniu z przyrodą, otoczeniem, urządzeniami i z ludźmi oraz kultury obsługi ruchu turystycznego.

Zasadnicza poprawa w tej dziedzinie warunkuje osiągnięcie większych korzyści wycieczkowych przez uczestników ruchu turystycznego.

Za najistotniejsze niedociągnięcie w działalności Towarzystwa w zakresie turystyki kwalifikowanej uważam niedostateczny rozwój tej turystyki w środowisku młodzieży szkolnej i w kołach zakładowych. Moim zdaniem nie ma bardziej atrakcyjnych form uprawiania turystyki przez młodzież jak właśnie turystyka kwalifikowana. Z tego względu podstawową formą budzenia i pogłębiania zainteresowań turystycznych i krajoznawstwa w środowisku młodzieży szkolnej, a zwłaszcza pracującej powinna być turystyka kwalifikowana, głównie kolarska, kajakowa, narciarska i piesza jako najbardziej atrakcyjna i najłatwiej dostępna dla młodych.

Prof. dr WALERY GOETEL

przewodniczący Komisji Turystyki
Górskiej ZG PTTK

PONAD 200 TYSIĘCY GOT-OWCÓW, PRAWIE 8 TYSIĘCY KM SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH

Za największe osiągnięcia Komisji Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK w latach 1965—1967 uważam rozwinięcie akcji zdobywania Górskiej Odznaki Turystycznej do tego stopnia, że uzyskało ją jak dotąd 316.908 osób. Obserwujemy przy tym zwiększanie się z roku na rok turystów pragnących zdobyć odznakę. W związku z tą akcją zmierzającą do rozwinięcia turystyki indywidualnej, komisja nasza uzyskała poważną ilość — 57.723 przewodników GOT. Jest to ogromne osiągnięcie w całym PTTK.

Za poważny sukces komisji uważam także przeprowadzenie i przyjęcie przez PTTK zasady, że jedynym rozwiązaniem trudności, na jakie w dobie obecnej napotyka sprawa budowy schronisk, jest budowa małych schronisk oraz stacji turystycznych z prostym, prawdziwie turystycznym wyposażeniem.

Następnym osiągnięciem jest zainicjowanie zakładania muzeów turystyki górskiej, z których jedno poświęcone działalności prof. K. Sosnowskiego powstało w Domu Turysty w Krakowie, a drugie na Babiej Górze. Przygotowywane są następne.

Kolejnym dodatnim wynikiem działalności KTG jest rozwinięcie współpracy z ludowym Wojskiem Polskim, w szczególności przez wspólną organizację turystycznych zawodów na orientację, które dają uczestnikom możliwość turystycznego wyzicia, podnoszą kondycję, wyrabiają samodzielność, co wskazane jest dla obronności kraju.

Również tomy rocznika „Wierchy” wydawanego przez KTG w latach 1965—1967 uzyskały dalszy pomysłny rozwój i wysoki poziom, co znalazło swój wyraz w licznych recenzjach.

NA PRZYSZŁOŚĆ PRZESZKADZA SONDAŻ

Wreszcie dodatnią stroną pracy komisji była dalsza rozbudowa i konserwacja znakowanych szlaków turystycznych, które pokrywają cały obszar Karpat znajdujący się w obrębie Polski i osiągnęły długość 7.592 km. Przy tej pracy wyłoniła się ważna sprawa powiększenia terenów nadających się do turystyki górskiej o całe Pogórze Karpackie.

Co należy uczynić na przyszłość? Rozwinąć inicjatywę zmierzającą do polepszenia organizacji rajdów, które przy swej masowości łączą często zbyt różniących się od siebie pod względem kultury turystycznej i sprawności turystów, co prowadzi do zakłóceń przebiegu rajdu.

Konieczna jest jak najbardziej intensywna praca w kierunku wyeliminowania alkoholu podczas uprawiania jakiegokolwiek turystyki, w szczególności zaś podczas zbiorowych i masowych wycieczek.

Komisja Turystyki Górskiej natrafia w swej pracy na trudności z powodu zbyt małego uwzględniania lub zbyt sztywnego traktowania specyficznych jej zadań ze strony innych organów PTTK.

Przeszkodą w realizacji planów komisji jest zbyt późne zatwierdzenie przez czynniki centralne preliminarza budżetowego. Za mało jest wreszcie poparcia dla akcji szkoleniowej, prowadzonej przez komisję oraz dla bezcennej Biblioteki Górskiej.

Mgr WŁADYSŁAW OLENDZKI

*zastępca przewodniczącego Komisji
Ochrony Przyrody ZG PTTK*

STREFY CISZY OD ZARAZ

Uważamy, że poważnym postępem w działalności Komisji Ochrony Przyrody był liczbowy wzrost aktywności społecznej ochrony przyrody, co wyraziło się m.in. w powstaniu komisji w 106 oddziałach PTTK. Zapoczątkowane też zostały nowe akcje, które rozszerzyły i pogłębiły działalność PTTK na polu ochrony przyrody. Należy do nich przede wszystkim powołanie społecznych opiekunów przyrody oraz klubów ochrony przyrody. Ważne było nadto podjęcie nowego tematu, jakim jest ochrona zdrowia w turystyce: na polu tym działa od 1966 r. Podkomisja Zdrowia Turysty w KOP ZG.

W działalności całego Towarzystwa w dziedzinie ochrony przyrody powinny być w najbliższych latach znacznie szerzej uwzględnione i wysunięte na plan pierwszy zagadnienia problemowe. M.in. powinny one znaleźć należne im miejsce w działalności obiektów PTTK, dotychczas zbyt jednostronnie nastawionych na wyniki ekonomiczne. Nie dość intensywnie zajmowano się dotychczas propagandą kultury turystyki i tę dziedzinę trzeba znacznie rozwinąć. Jej nieodłącznym elementem jest kształtowanie właściwego stosunku do przyrody. W najbliższych latach trzeba ponadto zająć się tworzeniem stref ciszy. Akcja ta, podjęta przed paru laty dała nad wyraz nikłe rezultaty, podczas gdy w społeczeństwie obserwuje się duże nią zainteresowanie.

W działalności programowej podstawowym elementem jest popularyzacja i propaganda, co wiąże się z kosztami. Przyznawane środki utrudniają realizację zadań. Aktyw społeczny nie zawsze ma dostateczną pomoc w terenowych jednostkach PTTK. Byłoby potrzebne wzmocnienie obsady etatowej biur w niektórych okręgach i oddziałach.

ZOFIA SUMIŃSKA

*przewodnicząca Komisji Turystyki
Żeglarskiej ZG PTTK*

POTRZEBNA BAZA MORSKA W DARŁOWIE I LICZNE NA ŚRÓDLĄDZIU

W mijającej właśnie kadencji Komisja Turystyki Żeglarskiej przystąpiła do pracy nad znacznym rozszerzeniem stanu organizacyjnego. W wyniku tych starań, przy ścisłej współpracy okręgowych komisji turystyki żeglarskiej powstało szeregi nowych sekcji i klubów żeglarskich, grupujących się głównie przy zakładach pracy. Podczas, gdy w roku 1965 istniało 68 klubów i sekcji, to w roku 1967 było ich już 89. Równocześnie zwiększyła się ilość członków z 5.000 do 6.000

Biorąc pod uwagę specyfikę turystyki żeglarskiej, której rozwój ograniczony jest ilością sprzętu i baz, uzyskany wzrost 1.000 członków, posiadających kwalifikacje żeglarskie należy uznać za poważny sukces.

Następnym osiągnięciem komisji jest możliwość szerokiego szkolenia instruktorów i przodowników turystyki żeglarskiej, w związku z corocznie przyznanymi dotacjami na ten cel. W 1965 r. KTŻ posiada 71 przodowników i instruktorów, a w 1967 r. — 224.

W związku ze zdecentralizowaniem funduszy na rozwój żeglarstwa turystycznego starania aktywu żeglarskiego poszły w kierunku uzyskania potrzebnych dotacji ze strony władz terenowych i zakładów pracy, które na rozwój żeglarstwa przydzieliły: w roku 1965 — 363.000 zł, zaś w roku 1967 — 1.088.500 zł.

Zainteresowanie żeglarzy PTTK rejsami morskimi mogło być zaspokojone w części wprowadzeniem w roku 1965 do eksploatacji 2 jachtów morskich typu Vega — 50 m² żagla, które zwiększyły tabor morski PTTK do 10 jachtów morskich.

Istotnym dorobkiem komisji jest także utworzenie tymczasowej bazy morskiej w Darłowie dla zimowania i przeprowadzania remontów jachtów morskich oraz przystąpienie do organizacji i budowy bazy stałej.

Realizując zadania szerokiej propagandy turystyki żeglarskiej, KTŻ ograniczała corocznie Centralny Rejs Żeglarski na Mazurach oraz regaty turystyczne na jeziorze Dominickim. Impreza ta była dostępna dla szerokiego grona entuzjastów żeglarstwa turystycznego.

Do najciekawszych propagandowych rejsów morskich należały: w 1966 r. — rejs 2 jachtów naszego Towarzystwa do Haparandy (Zatoka Botnicka) oraz przejazd załogi drogą lądową przez Szwecję i Norwegię do Narwiku, gdzie uczestnicy wyprawy złożyli hołd i wmurowali pamiątkową tablicę na cmentrze żołnierzy polskich poległych w II wojnie światowej. W roku 1967 — rejs 4 jachtów PTTK do Leningradu z okazji 50-lecia Wielkiej Rewolucji Październikowej.

Warto tu podkreślić, że rok 1967 ogłoszono Rokiem ŻOT-PTTK. Polegał on na masowej weryfikacji wszystkich zaległych rejsów na podstawie zapisów w książeczkach żeglarskich. Celem była popularyzacja turystyki żeglarskiej i odznaki ŻOT. Cel ten został osiągnięty. Żeglarze masowo przystąpili do weryfikacji poprzednie zdobytych szlifów żeglarskich oraz zostali zachęceni do zdobywania wyższych stopni.

Lata najbliższe powinny przynieść dalszy rozwój klubów i sekcji żeglarskich głównie w oparciu o wielkie zakłady pracy i środowiska młodzieżowe. Aby uzyskać takie efekty pracy KTŻ musi wzmocnić starania o odnowienie i zakup nowego taboru śródlądowego i morskiego. Dla lepszej eksploatacji i zabezpieczenia jachtów morskich winna jak najszybciej powstać baza morska w Darłowie, a dla właściwej eksploatacji sprzętu śródlądowego więcej nowych baz na śródlądziu.

Mimo uzyskanych dotacji — żeglarstwo turystyczne odczuwa jednak w dalszym ciągu brak funduszy na zakup sprzętu śródlądowego, turystycznego. (Sprzęt czysto wycynowy, nie nadający się do turystyki, jest w dalszym ciągu przyznawany klubom nie turystycznym, przez miejscowe władze sportowo-turystyczne.

Przy wysokich cenach sprzętu regatowego i priorytecie klubów wyczynowych w praktyce kluby PTTK-owskie nie mogą być zasilane żadnymi dotacjami dla uprawiania żeglarstwa turystycznego). Braki w sprzęcie dają się zauważyć przede wszystkim w okręgach mazowieckim, krakowskim, katowickim, wrocławskim, gdańskim i inn.

Mgr inż. arch. FELIKS KANCLERZ

zastępca przewodniczącego Komisji
Opieki nad zabytkami ZG PTTK

O REGIONALNE MUZEUM ARIAŃSKIE PTTK W LUSŁAWICACH

Największym osiągnięciem naszej komisji było: podjęcie wydawania Biuletynu komisji jako kwartalnika, uporządkowanie organizacyjne i finansowe muzealnictwa regionalnego PTTK oraz włączenie młodzieży w szeregi społecznych opiekunów zabytków.

Oczywiście na tym nie można poprzestać. Problem ochrony zabytków jest bowiem szczególnie ważny dla działaczy i członków Towarzystwa. Dlatego w najbliższej kadencji Komisja nasza powinna przy pomocy Zarządu Głównego PTTK: podjąć z kwot Społecznego Funduszu Ochrony Zabytków i Przyrody (SFOZiP) odbudowę zabytkowego zboru ariańskiego w Lusławicach z przeznaczeniem na Regionalne Muzeum Ariańskie PTTK; doprowadzić do wydawania kwartalnego biuletynu w formie drukowanej i z poważnym zwiększeniem objętości oraz nakładu; wydać mapy zabytków w Polsce (mapy turystyczne) o następującej tematyce: „Zamki i ruiny”, „Fortyfikacje miejskie”, „Zabytki przedromańskie i romańskie”.

Spośród trudności, na które komisja napotyka w swej pracy należy wymienić tylko najważniejsze. Należy do nich: opieszałość, a nawet wielokrotnie niechęć oddziałów PTTK do zbierania obowiązkowych rocznych składek na SFOZiP; poważnie niezrozumienie w wielu oddziałach i zarządach okręgów spraw komisji problemowych, a zwłaszcza społecznej opieki nad zabytkami; zbyt skąpe środki finansowe przeznaczane przez oddziały i okręgi na działalność opieki nad zabytkami w terenie.

Mgr inż. JERZY MACKE

przewodniczący Komisji Turystyki
Podwodnej ZG PTTK

PIĘĆ DNI POD WODĄ W „MEDUZIE”

Na całym świecie obserwuje się wielki rozwój pletwonurkowania. Również w Polsce turystyka podwodna rozwija się w ostatnich latach żywiłowo. Komisja Turystyki Podwodnej, z racji specjalistycznego charakteru nurkowania swobodnego, obejmuje swą działalnością szeroki zakres zagadnień, wykraczających często poza zakres turystyki. Turysty podwodni, w miarę zdobywania doświadczeń, wykorzystują

swoje umiejętności do podwodnych badań i prac, niezmiernie pożytecznych dla gospodarki krajowej.

Regułą stała się już pomoc pletwonurków PTTK dla organów milicji i prokuratury, usuwanie poważnych awarii budowli podwodnych, układanie na dnie rzek i jezior kabli energetycznych i telekomunikacyjnych itp.

Ostatnie lata przyniosły w działalności Komisji Podwodnej, przeszło dwukrotny wzrost ilości klubów i członków oraz zorganizowanie kilku okręgowych komisji turystyki podwodnej. Także w ostatnich latach znalazły początek kontakty zagraniczne. Pletwonurkowie PTTK począwszy od 1965 r. prowadzą coroczne szkolenie w bazie pletwonurków jugosłowiańskich w Rijecie, co pozwala w czystych i ciepłych wodach Adriatyku przeprowadzić szereg ćwiczeń na dużych głębokościach.

Największym osiągnięciem minionego okresu było dokonanie w 1967 r. przez pletwonurków PTTK eksperymentu długotrwałego przebywania pod wodą.

Dwaj pletwonurkowie PTTK, przebywali w skonstruowanej przez klub kablinie „MEDUZA I” pięć dni na głębokości dwudziestu pięciu metrów, wykonując cały szereg skomplikowanych ćwiczeń i badań naukowych. Eksperyment był jednym z nielicznych tego rodzaju na świecie i jedynym wykonanym przez amatorów i odbił się szerokim echem w prasie krajowej i zagranicznej.

Kabina skonstruowana przez pletwonurków PTTK zostanie w najbliższym czasie zastosowana przy wykonywaniu ciężkich i długotrwałych prac przy zaporach wodnych, co pozwoli na wielokrotne przyspieszenie i udoskonalenie prac.

Z uwagi na to, że w ostatnich latach wykształciła się metoda pracy zarówno w Komisji Turystyki Podwodnej ZG PTTK jak i w komisjach okręgowych, należy oczekiwać dalszego uaktywnienia działalności turystyki podwodnej. Ponieważ coraz łatwiej jest zdobyć podstawowy sprzęt nurkowy i szeroko jest propagowana turystyka podwodna w prasie, radio i telewizji przewidzieć można olbrzymi wzrost turystów podwodnych w szeregach PTTK.

Aby ten rozwój był prawidłowy musi wzrastać zainteresowanie władz Towarzystwa tą dziedziną turystyki. Postulowane od lat potrzeby Komisji Turystyki Podwodnej w dziedzinie sprzętu, nie znajdują odzwierciedlenia, a braki w wyposażeniu zdecydowanie hamują rozwój nurkowania swobodnego w Polsce. Zimne wody naszych jezior i Morza Bałtyckiego eliminują możliwość nurkowania bez odpowiedniego zabezpieczenia ciała.

Zdobyć dewiz na zakup nieprodukowanych w Polsce skafandrów oraz przydział środków na zakup polskich aparatów, butli itp. jest w chwili obecnej podstawowym zadaniem Komisji Turystyki Podwodnej ZG PTTK, postawionym przez walny zjazd turystów podwodnych. Są to wydatki, które — jak w żadnej dziedzinie turystyki — przynoszą pożytek i zwracają się w wielokrotnej formie.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW, ODDZIAŁÓW I KÓŁ

NOWA OKTN NA ŚLĄSKU

Przed VII Walnym Zjazdem PTTK powstała nowa Oddziałowa Komisja Turystyki Narciarskiej przy oddziale PTTK w Sosnowcu. Przewodniczącym jej został Włodzimierz Leśniewski.

Komisja stawia sobie ambitne zadania rozruszania turystyki narciarskiej w kołach PTTK w Zagłębiu, szczególnie przy większych zakładach pracy.

Planuje się jeszcze w bieżącym sezonie narciarskim zorganizowanie wyjazdów autokarowych w Beskidy, połączonych ze szkoleniem narciarskim w Szkole Narciarskiej KTN PTTK Bielsko-Biała, popularyzację zdobywania odznak narciarskich PTTK PON i GON i udział w rajdach narciarskich.

W dalszej działalności nowa OKTN pragnie przeszkolić przodowników narciarskich PTTK.

Nowopowstała Oddziałowa Komisja Turystyki Narciarskiej PTTK w Sosnowcu jest piętnastą na Śląsku. Oprócz nich istnieje i działa sześć klubów narciarskich PTTK.

Tytus Szlompek

DWA JUBILEUSZE

Obchodzą w lutym br. marynarze-turyści. X-lecie swego istnienia obchodzą najstarsze i największe w Marynarce Wojennej Koło PTTK przy Okręgowym Klubie Oficerskim w Gdyni. Zorganizowało ono setki imprez.

Najważniejsze imprezy roku to 3 seminaria krajoznawcze na temat walk o Wał Pomorski, szlaku bojowego i walk I Brygady Pancerniej im. Bohaterów Westerplatte oraz udziału polskich okrętów w kampanii wrześniowej i II wojnie światowej.

W lutym także upływa 5 lat od powołania pierwszego w Wojsku Polskim oddziału PTTK Marynarki Wojennej. Dzisiaj skupia on już blisko 2.000 członków zrzeszonych w ponad 30 kołach i klubach specjalistycznych. Dużą aktywność przejawiają także komisje: krajoznawcza, młodzieżowa, piesza, motorowa, górską, swobodnego nurkowania. W ciągu minionych lat przeszkolonych zostało kilkuset działaczy turystycznych posiadających uprawnienia organizatora turystyki, jest pokaźna grupa pilotów wycieczek krajowych a także przodowników i instruktorów w poszczególnych dziedzinach turystyki kwalifikowanej.

Do najważniejszych imprez organizowanych przez oddział należy zaliczyć: ogólnopolski rajd motorowy „Do Morza” i pieszy młodzieżowy rajd „Granicami Gdyni”, w którym zanotowano w ub. roku rekordową frekwencję 10.000 uczestników.

Andrzej Tokarski

W KOŁOBRZEGU JUŻ 4 KLUBY

Już cztery kluby turystyki kwalifikowanej działają przy oddziale PTTK w Kołobrzegu. W styczniu br. powstał ostatni z nich — klub fotograficzny. Jego presem jest Jerzy Patan. Obok klubu fotograficznego pracuje podwodny „Tryton”, motorowy „Pelikan” i pieszy „Jantar”.

Tadeusz Komecki

TRZYDZIESTU Z GORZOWSKIEGO „STILONU”

Niepełny rok działa oddział zakładowy PTTK „Stilon” w Gorzowie (drugi po kostrzyńskiej „Celulozie” oddział zakładowy na ziemi Lubuskiej) a już może się poszczycić osiągnięciami organizacyjnymi, imprezowymi i szkoleniowymi. Ostatnio zarząd oddziału PTTK przy poparciu dyrekcji, rady zakładowej i pomocy finansowej WKZZ w Zielonej Górze zorganizował kursy szkoleniowe dla społecznych organizatorów turystyki. Ukończyło go 30 działaczy PTTK z kół poszczególnych wydziałów produkcyjnych zakładu. Wiele z nich przystąpiło już do czynnej działalności w organizowaniu wycieczek, rajdów i kuligów.

Alfred Chwastyk

ROŻNICA ZOSTAJE W KOLE

Ukazało się zarządzenie nr 1/68 ZG PTTK w sprawie składek członkowskich, wpisowego i opłat za legitymacje PTTK. Zmienia ono brzmienie ustępu 6 zarządzenia nr 11/66.

Nowy ustęp brzmi obecnie jak następuje:

„Opłatę za legitymacje członkowską PTTK pobieraną od członków PTTK przez Koło — Klub PTTK ustala się w wysokości zł 5.— za sztukę, natomiast obciążenie jednostek organizacyjnych PTTK z tytułu pobranych legitymacji członkowskich będzie następować w wysokości kosztów druku legitymacji”.

Różnica pomiędzy kosztem druku legitymacji a opłatą za legitymację pobieraną od członka PTTK pozostaje w kole PTTK z przeznaczeniem na działalność programową koła.

Zarządzenie ma moc obowiązującą od dnia 1 stycznia 1967 r.

W związku z powyższym podlegają korekcie rozliczenia z tytułu opłat za legitymacje członkowskie dokonane w roku 1967 niezgodnie z zasadami niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie podpisali sekretarz PTTK Stefan Strogulski oraz skarbnik Jerzy Sierpiński.

PREZYDIUM OBRADUJE

24.I.1968 r.

Podczas kolejnego posiedzenia prezydium ZG PTTK omówiona została działalność Komisji Turystyki Pieszej i Motorowej ZG PTTK. W odniesieniu do komisji turystyki motorowej prezydium wyraziło uznanie i podziękowanie za dotychczasowe osiągnięcia i znaczny rozwój organizacyjny KTMot oraz zaakceptowało program pracy na rok 1968. Zostały przyjęte dwa wnioski wysunięte przez KTMot pod adresem Zarządu Głównego PTTK. Chodzi mianowicie o wydanie zalecenia ogólnemu PTTK, by wygospodarowały w swych lokalach pomieszczenia dla klubów turystycznych z poszczególnych dyscyplin dla umożliwienia im wszechstronnej działalności. Drugi wniosek dotyczy rozszerzenia propagandy turystyki motorowej wszelkimi dostępnymi środkami, zwłaszcza poprzez telewizję.

Pozytywnie również oceniło prezydium wyniki pracy komisji turystyki pieszej, prowadzonej — co trzeba podkreślić — w trudnych warunkach. Przyjęto program pracy komisji na rok 1968 oraz kilka postulatów KTP pod adresem prezydium ZG PTTK.

Dotyczą one:

- nawiązania kontaktów KTP z Główną Kwaterą ZHP, dla ustalenia zasad współpracy, zwłaszcza w odniesieniu do sprawy jednolitego znakowania szlaków turystycznych,
- wystąpienia do GKFFiT w sprawie większej pomocy finansowej ze strony WKFFiT dla oddziałów PTTK, na konserwację starych i znakowanie nowych szlaków nizinnych,
- zapewnienia w budżecie ZG dotacji na znakowanie szlaków nizinnych,
- wyrażenia zgody na wydzielenie części środków z budżetu KTP na centralny kurs znakarski,
- umożliwienie wyjazdu przedstawicieli Komisji na konferencję JOF,
- pomocy w uzyskaniu kompasów zagranicznych na imprezy typu „marsze na orientację”,
- rozważenia możliwości wydzielenia w większych obiektach PTTK „taniej” sali dla turystów posiadających własne spiwory.

Prezydium dokonało ponadto oceny ubiegłorocznego rajdu „Szlakami W. Lenina w Tatrach i na Podhalu” dziękując komitetowi organizacyjnemu za wielki wkład pracy. Jako wycieczką do organizacji rajdu w roku 1968 przyjęto zasadę zachowania dotychczasowego charakteru rajdu z tym, że przy opracowywaniu nowego regulaminu należy kłaść nacisk na współzawodnic-

two między reprezentacjami poszczególnych zakładów pracy.

Prezydium zaakceptowało regulamin ogólny nad zabytkami oraz koła przyjaciół muzeum regionalnego PTTK. Wprowadzono jedynie poprawkę w regulaminie komisji, na podstawie której zapewniony będzie udział w pracach komisji działaczy nie będących członkami PTTK.

Prezydium udzieliło zezwolenia na rejestrację nowych oddziałów PTTK o zasięgu powiatowym w Dębnie — woj. szczecińskie, Tucholi — woj. bydgoskie i Wodzisławiu — woj. katowickie.

7.II.1968 r.

Prezydium omawiało założenia rozwoju organizacyjnego Towarzystwa na lata 1968—72. Oceniła ona działalność zmierną do rozwoju organizacyjnego PTTK. W założeniach zwrócono uwagę na sprawy propagandy, obejmowanie zasięgiem PTTK terenów dotychczas nie opianowanych przez Towarzystwo, planowanie oddolne. Prezydium zaakceptowało projekt rozpisania konkursu na pracę magisterską z zakresu historii krajoznawstwa i turystyki.

Po dyskusji prezydium postanowiło upoważnić zarządy oddziałów PTTK, na terenie których działają stacje turystyczne PTTK, do podejmowania decyzji w sprawie ewentualnego, w zależności od sytuacji lokalnej, zwalniania właścicieli stacji turystycznych od obowiązku udzielania zniżek organizacyjnym i młodzieżowym.

Prezydium udzieliło zezwolenia na rejestrację nowych oddziałów w Sławnie — woj. koszalińskie, Mysłowicach — woj. katowickie i międzyuczelnianego w Rzeszowie. Zdecydowało ponadto na jak najszybsze urządzenie dyżurki GOPR przy nowym wyciągu krzesikowym na Czantorię.

21.II.1967 r.

W posiedzeniu prezydium wzięli udział również i przedstawiciele ZZK oraz Federacji „Kolejarz” z przewodniczącym ZZK E. Grochałem. Odkonano bowiem podpisanie nowego porozumienia pomiędzy ZG ZZK i Federacji „Kolejarz” a ZG PTTK podsumowującego dotychczasowe osiągnięcia i wytyczającego dalsze kierunki współpracy (tekst publikujemy na str. 2 i 3).

W części roboczej prezydium zatwierdziło zasady powoływania i organizacji muzeów regionalnych PTTK. Mają one na celu ujednolicenie trybu postępowania przy powoływaniu i organizacji muzeów PTTK oraz zapewnienie zorganizowanym muzeom trwałych podstaw finansowych a także właściwych form działa-

W części sprawozdawczej sekretarz generalny ZG PTTK Stefan Strogulski poinformował o udziale w spotkaniu z przedstawicielami Związku Turystyki Górskiej NRD w Górlitz. Głównym tematem rozmów była reorganizacja form zarządzania turystyką w NRD.

Strona niemiecka jest żywo zainteresowana modelem organizacyjnym turystyki polskiej. Rozważana jest sprawa stworzenia towarzystwa turystycznego na wzór PTTK i powołanie organu państwowego, nadzorującego całą działalność turystyczną. Gospodarze niemieccy prosili o przysianie im odpowiednich materiałów i o ponowne spotkanie, celem dalszego przedyskutowania interesujących ich problemów.

Następnie omawiano sprawę wymiany turystycznej, wypoczynku świątecznego i imprez na orientację.

wymiana — Związek Turystyki Górskiej NRD może prowadzić wymianę wyłącznie przez Młodzieżowe Biuro Turystyczne. Interesuje go przede wszystkim turystyka wędrowną, z plecakiem i przez tereny odpowiednie dla tego rodzaju turystyki.

wypoczynek świąteczny — W NRD obowiązuje 5-dniowy tydzień pracy, w związku z czym niemiernie pilna jest kwestia organizacji wypoczynku świątecznego. Sprawa ta nie jest jeszcze należyście postawiona w NRD. Zdaniem ZTG — lepiej wygląda ona w Polsce, przede wszystkim w znaczeniu systemu działania w zakresie zagospodarowania turystycznego, informacji, turystyki pieszej itp.

imprezy na orientację — Czołową formą działalności sportowo-turystycznej w NRD są imprezy na orientację. Traktowane to jest bardziej sportowo niż turystycznie, podobnie reszta jak w całej Europie, z wyjątkiem Polski. NRD ma na tym polu bogate doświadczenie i duże osiągnięcia. Imprezy na orientację o sportowym charakterze, wiążą się z obrotowością kraju i dla młodzieży są niemiernie atrakcyjne.

Sekretarz generalny proponuje prezydium, aby nasze Towarzystwo podjęło inicjatywę rozważenia potrzeby masowego uprawiania biegów na orientację w Polsce.

Prezydium przyjęło informację oraz wnioski sekretarza generalnego i postanowiło: zaprosić delegację Niemieckiego Związku Turystyki Górskiej do Polski; upoważnić sekretarza generalnego do omówienia i uzgodnienia z GKFFiT proponowanych tras i możliwości wymiany turystycznej z NRD; w drugim półroczu br. rozpatrzyć na prezydium i omówić potrzebę imprez na orientację w kierunku bardziej sportowym, prosząc KTP o opracowanie potrzebnych materiałów.

„MUZEA W POLSCE”

W drugim kwartale b.r. ukaże się interesujący przewodnik — informator „Muzea w Polsce”, Stanisława Brzostowskiego i Stanisława Orysiaka.

Jest to przewodnik po wszystkich placówkach muzealnych w Polsce, zawierający dane o lokalizacji muzeum, dniach i godzinach otwarcia, historię powstania muzeum, prezentację zbiorów i ciekawych eksponatów. We wstępie autorzy omawiają historię muzeów w Polsce i na świecie, naukowe i oświatowe funkcje muzeów, rolę placówek muzealnych w działalności kulturalno-oświatowej.

Książka bogato ilustrowana, opatrzona 22 mapkami sieci muzealnej w województwach i miastach wydzielonych, przeznaczona jest dla szerokiego rzeszy indywidualnych odbiorców, turystów, organizatorów wycieczek, nauczycieli i in.

Nakład 8 tys. podręczny format (B6), plastikowa oprawa. Objętość ca 330 stron, cena zł. 45.—

MAGISTROWIE NA START!

Komisja Historyczna Zarządu Głównego PTTK wystąpiła z projektem, który został zatwierdzony przez Zarząd Główny PTTK, zorganizowania ogólnopolskiego konkursu na pracę magisterską z zakresu historii krajoznawstwa i turystyki.

Konkurs ten organizowany jest przez Zarząd Główny PTTK w związku z przygotowaniem do obchodów jubileuszu 100-lecia polskiej turystyki.

Celem konkursu jest zainteresowanie studentów różnych wydziałów, podejmujących prace historyczne z tradycjami i historią polskiego ruchu turystyczno-krajoznawczego oraz uzyskanie po przez wykonane prace magisterskie wartościowych opracowań dotyczących historii turystyki i krajoznawstwa. Uzyskane drogą konkursu materiały mogą stanowić cenny wkład do kompleksowej, zespołowo przygotowanej pracy, zawierającej dzieje krajoznawstwa i turystyki w Polsce.

W konkursie uczestniczyć mogą autorzy prac magisterskich ukończonych w latach akademickich 1967/68 do 1969/70. Warunkiem uczestniczenia w konkursie jest nadesłanie pracy magisterskiej dotyczącej historii i tradycji wszelkich form szerokiego ruchu turystycznego i krajoznawczego w okresie od roku 1873, w tym szczególnie historii i tradycji związanych z działalnością turystycznych organizacji społecznych i działaczy indywidualnych.

Prace powinny być zgłaszane przez władze uczelni do 1 października każdego roku akademickiego.

Prace magisterskie zgłoszone do konkursu powinny być przesłane do Komisji Historycznej Zarządu Głównego PTTK, Warszawa, ul. Senatorska nr 11 z dołączoną następującą informacją: imię i nazwisko autora, stały adres, nazwa uczelni i wydziału, nazwisko promotora, zaświadczenie o uzyskanej ocenie danej pracy magisterskiej.

Nadesłane prace magisterskie zostaną w PTTK ocenione przez sąd konkursowy, który dokona także rozdziału nagród.

Kryteria oceny nadesłanych prac są następujące: poziom naukowy pracy, użyteczność pracy dla kompleksowego opracowania stuletniego dorobku historii oraz tradycji polskiej turystyki i krajoznawstwa, walory formalne pracy (sposób opracowania, język, styl, ilustracje itp.).

Ustala się następujące wysokości nagród dorocznych: pierwsza — 3.000 zł, dwie drugie po 2.000 zł, trzy trzecie po 1.000 zł.

Sąd konkursowy zastrzega sobie możliwość zmiany ilości przyznanych nagród a nawet nie przyznania żadnej nagrody. Dopuszcza się możliwość przyznania wyróżnień w zależności od uznania sądu konkursowego.

Nadesłane egzemplarze prac magisterskich nagrodzonych lub wyróżnionych stają się własnością organizatorów konkursu na prawach rękopisu z zastrzeżeniem praw autorskich w przypadku publikacji całości lub części pracy. Zarząd Główny PTTK zastrzega sobie prawo zakupu prac nagrodzonych.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Przewodniki

1. **BESKID NISKI.** Pogórze Ciężkowickie i Pogórze Strzyżowsko-Dynowskie. Władysław Krygowski — W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—
2. **BYDGOSZCZ.** Najważniejsze wiadomości o mieście. Informator. — Edward Szymańda, Józef Podgóreczny, Aleksander Rzeźniacki — Bydgoszcz 1967. T-wo Miłośników Miasta. Cena zł 12.—
3. **INFORMATOR TURYSTYCZNY POWIATU TARNOWSKIEGO** — Stefan Rypuszyński — Kraków 1967 WAG Cena zł 7.—
4. **KAJAKIEM PO JEZIORACH AUGUSTOWSKICH I SUWALSKICH.** Wyd. 3 — Józef Kurran — W-wa 1967 SiT Cena zł 20.—
5. **KRAKÓW** — Jan Galicki, Jerzy Kossowski, Leszek Ludwikowski — W-wa 1967 SiT Cena zł 32.—
6. **POZNAJ ZIEMIĘ SZCZECIŃSKĄ.** Najatrakcyjniejsze miejscowości turystyczne województwa szczecińskiego — Czesław Piskorski — Szczecin 1967 Zarząd Okręgu PTTK.
7. **SUDETY** — Jan Sarosiek, Kazimierz Sembrat, Andrzej Wiktor — W-wa 1967 WP Cena zł 17.—
8. **ŚLADAMI SIENKIEWICZA** — Monika Warneńska — W-wa 1967 SiT Cena zł 10.—
9. **WIELUŃ** — Tadeusz Olejnik — Łódź 1967 WŁ Cena zł 8.—
10. **WOJEWÓDZTWO BYDGOSKIE.** Oprac. Jerzy Szczepkowski i in. W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—
11. **WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE** — Franciszek Jaśkowski — W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—

Albumy

1. **JELENIA GÓRA** — Zdjęcia: Andrzej Szyppowski. Tekst: Maria Szyppowska — W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—
2. **KŁODZKO** — Władysław Strojny — W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—
3. **ŁĘCZYCA DAWNA I NOWA** — Jadwiga Grodzka — Łódź 1967 WŁ Cena zł 20.—
4. **W BESKIDACH.** Tekst: Kazimierz Sajsse-Tobczyk. W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—

Mapy

1. **GÓRY WALBRZYSKIE.** Mapa turystyczna. Podz. 1 : 75 000. Wyd. 2. W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
2. **MAPA WOJEWÓDZTWA WROCŁAWSKIEGO.** Podz. 1 : 500 000. Wyd. 3. W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
3. **OKOLICE OLSZTYNA.** Mapa turystyczna. Podz. 1 : 175 000. Wyd. 4. W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—

4. **PLAN BYDGOSZCZY.** Wyd. 2. W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
5. **ŚWINOUJŚCIE — WOLIN — KAMIEŃ POMORSKI.** Mapa turystyczna. Podz. 1 : 150 000. Wyd. 2. W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—

Różne

1. **BARCIANY.** Dzieje zamku i ziemi do połowy XV wieku — Karol Górski, Marian Arszuński — Olsztyn 1967 „Pojezierze” cena zł 20.—
2. **250 RAZY O SZTUCE POLSKIEJ.** Malarstwo, grafika, rzeźba, rzemiosło artystyczne. — Przemysław Trzeciak — W-wa 1967 NK Cena zł 75.—
3. **DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA MICHELANGEŁA PALLO-NIEGO W POLSCE** — Mariusz Karpowicz — W-wa 1967 PWN Cena zł 60.—
4. **DZIESIĘĆ WIEKÓW PŁOCKA.** Wyd. 2. Płock 1967. T-wo Naukowe Płockie. Cena zł 15.—
5. **KATALOG ZABYTKÓW SZTUKI W POLSCE. T. VIII: Woj. lubelskie.** Zesz. 10: Pow. lubelski. W-wa 1967 Instytut Sztuki PAN Cena zł 30.—
6. **KROSNO ODRZAŃSKIE.** Oprac. Wiesław Sauter. Zielona Góra 1967. Lubelskie T-wo Kulturalne.
7. **LATARNIE MORSKIE POLSKIEGO WYBRZEŻA** — Marian Czerner — Poznań 1967 WP Cena zł 12.—
8. **MIASTA WOJEWÓDZTWA WARSZAWSKIEGO.** Red. i współaut.: Jakub Chojnacki. Płock 1967 T-wo Naukowe Płockie
9. **NASZ BAŁTYK** — Kazimierz Demel — W-wa 1967 WP Cena zł 16.—
10. **OBSERWATORIA MIKOŁAJA KOPERNIKA NA WARMII** — Janusz Pogaczewski — Olsztyn 1967 „Pojezierze” Cena zł 20.—
11. **STUDIA I MATERIAŁY DO DZIEJÓW POJEZIERZA AUGUSTOWSKIEGO.** Praca zbiorowa. Białystok 1967 PWN Cena zł 130.—
12. **SZKICE LEGNICKIE.** Red. Tadeusz Gumiński. 4. — Wrocław 1967 Ossolineum Cena zł 35.—
13. **SZKICE OLSZTYŃSKIE.** Praca zbiorowa pod red. Janusza Jasińskiego. Olsztyn 1967 „Pojezierze” Cena zł 70.—
14. **SZYDLÓW.** Wyd. 2 — Tadeusz Maszczyński — Kielce 1967. Muzeum Świętokrzyskie Cena zł 15.—
15. **W CIENIU ŚNIEŻKI.** Szkice z dziejów przemian krajobrazu geograficznego Sudetów Zachodnich i ich Pogórza — Wojciech Walczak — Wrocław 1967 Ossolineum Cena zł 18.—
16. **ZABRZE.** Zarys rozwoju miasta. Oprac. Henryk Rechowicz. Katowice 1967 „Śląsk” Cena zł 50.—

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Wydział Propagandy Zarządu Głównego PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel. 26-35-74

Druk. Wyd. Zw. CRZZ. Zam. 226/68. Nakł. 6 000 egz. N-63.